Капіталістыя ўсіх краін у саюзе з II інтэрнацыяналам рыхтуюць інтэрвэнцыю супроць СССР

ПРЭЧ СОЦЫЯЛ-ДЭМОКРАТЫЮ, ЯКАЯ НА СЛОВАХ ЗМАГАЕЦЦА ЗА МІР, А НА СПРАВЕ РЫХТУЕ ВАЙНУ

Няхай жыве баявы міжнародны комуністычны жаночы дзень

ПРОЛЕТАРЫ УСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

№ 55 (1324) | НЯДЗЕЛЯ, 8-га сакавіка 1931 г.

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ
Орган ЦК ЛКСМБ
УМОВЫ ПАДПІСКІ:
1 месяц . . . 30 кап.
3 месяцы . . . 90 „
6 месяцаў . . . 1 р. 80 „
1 год . . . 3 р. 60 „
АДРАС РЭДАКЦЫІ:
Менск, вул. Карла Маркса, 38
Тэлефоны: рэдактара—7-25, сэкратарыят—12-19.
АДРАС КАНТОРЫ:
Комсамольская 25, тэлеф. № 903.
ГОД ВЫДАНЬНЯ Х.

Кошт асобнага №—2 кап.

Меншавікоў-інтэрвэнтаў—да расстрэлу

На судзе пры напружанай увазе ўсяе залі выступіў з вялікай прамовай дзяржаўны абвінаваўца тав. Крыленка, які ў сваёй прамове выкрыў ролю і мэтоды клясавай барацьбы розных груповак контр-рэволюцыі і ў прыватнасьці меншавікоў накіраваных супроць краіны дыктатуры пролетарыяту.

Тав. Крыленка патрабуе для падсудных Громана, Гінзбурга і Суханава высшую меру соцыяльнай абароны—расстрэлу, для Залкінда, Сакалоўскага, Ікава і Рубіна ўжыцьця максымальна-доўгай ізаляцыі.

Прамова будзе зьмешчана заўтра.

Дзень агляду і мобілізацыі

Сьвяткаваньне міжнароднага жаночага дня праходзіць у пэрыод усё больш узрастаючага паглыбленьня экономічнага крызісу ў капіталістычных краінах і росквіту соцыялістычнага будаўніцтва, нябачанага росту вытворчасьці і ўздыму культурнага ўзроўню працоўных Савецкага Саюзу.

Крызіс у капіталістычных краінах выкідае на вуліцу ўсё новыя мільёны працоўных, якія кінуты на голад, жабрацтва і самагубства. Асабліва жах перажываюць жанчыны, якімі капіталістыя ўсё больш і больш замяняюць „дарагую“ працу мужчын.

Жанчыны, зьяўляючыся першымі ахвярамі капіталістычнай прагнасьці, таксама сотнямі і тысячамі выкідаюцца на вуліцы, паміраюць з голаду, канчаюць самагубствам, ідуць на простытуцыю.

Жанчыны разам з мужчынамі-рабочымі ідуць у контр-наступленьне супроць наступу на іх капіталістых. Жонкі гарнякоў Рура ў 1930 годзе сумесна з мужамі выступалі на сходах, удзельнічалі ў пікетах, разганялі штрэйкбрэхераў.

У нас, пры правільным кіраўніцтве комуністычнае партыі ліквідавана беспрацоўе. Соцыялістычныя прадпрыемствы патрабуюць кваліфікаваных рабочых, і жанчыны ўсё больш уцягваюцца ў працу заводаў, фабрык, колгасаў і саўгасаў.

Праца, што стала ў нас справай мужнасьці, чэсьці і геройства, усё больш і больш захапляе жанчын. Соц. спаборніцтва і ўдарніцтва зьяўляюцца мэтодам і жанчын для выкананьня заданьняў пастаўленых партыяй. У адным толькі 1931 годзе павінны прыйсьці ў прамысловасьць і саўгасна-колгасную вытворчасьць 1.600.000 жанчын.

Дзень 8 сакавіка павінен быць для нас днём праверкі ўдзелу жанчын у пасьпяховым завяршэньні фундаманту соцыялістычнай экономікі. Мы павінны яшчэ больш узмацніць працу па выхаваньню і вылучэньню жанчын на чыгуначны і водны транспорт у коопэрацыю, мобілізацыі ўвагі працоўных жанчын вакол пытаньняў абароны краіны, укараненьня і аўладаньня тэхнікай.

Комсамольскія організацыі яшчэ актыўней і шырэй павінны раз арнуць працу па ўцягненьню маладых работніц, ударніц, колгасьніц, лепшых бядначак у шэрагі комсамолу.

Трэці, рашаючы год пяцігодкі патрабуе мобілізацыі ўсіх сродкаў і сіл для пасьпяховага завяршэньня фундаманту соцыялістычнай экономікі нашай краіны. Жанчыны прыкладуць усе сілы на пасьпяховае выкананьне і перавыкананьне пляну рашаючага году.

Міжнародны жаночы дзень у 1931 годзе яшчэ шчыльней згуртуе працоўных СССР з працоўнымі капіталістычных краін вакол комуністычных партый, павялічыць мільёны тых, хто будуе, будзе будаваць і абараняць Савецкі Саюз.

Вострыцца зброя для антысавецкага паходу

„Далоў зачыншчыкоў антысавецкай вайны!“

ВЕНА, 5.—Тут зноў адбылася крывая сутычка з паліцыяй, якая адкрыла па іх агонь. Арыштавана 30 рабочых і дэпутат,—член рабочай партыі Петкаў. Дэмонстрацыі працягваліся да позьняй ночы, прычым, праходзячы міма белагвардзейскай царквы, беспрацоўныя дэмонстравалі з выкрыкамі: „далоў“ зачыншчыкаў антысавецкай вайны!“. „Няхай жыве Савецкі Саюз!“

У рабочых раёнах Софіі адбыліся шматлюдныя лятучыя сходы. Пры сутычцы з софійцамі—многа параненых з абодвух бакоў. У Бургасе, разганяючы дэмонстрантаў, паліцыя дала некалькі залпаў па натоўпу. Многія рабочыя паранены. Зроблена звыш 30 арыштаў. Падобныя дэмонстрацыі, адбываліся ў шэрагу іншых гарадоў. Колькасьць арыштаваных 400 чалавек.

У адказ інтэрвэнтам

У адказ на контррэволюцыйную дзейнасьць меншавікоў, курсанты кулямётнай роты АБВШ падпісаліся на пазыку 3-га, рашаючага году пяцігодкі на 7205 рублёў.

Курсанты яшчэ з большым энтузіязмам абавязваюцца ўзмацніць баявую падрыхтоўку роты і аўладаць тэхнікай.

Курсанты.

СУД ІДЗЕ!

На здымку: Падсудныя: верхні рад (зьлева-направа) Пятунін, Фін-Енатаеўскі, Залкінд, Рубін, Сакалоўскі, Гінзбург, Громан.

Ніжні рад (зьлева-направа) Шэр, Якубовіч, Волкаў, Ікаў, Тайтэльбаўм, Бэрлацкі, Суханаў.

Зправа: Абрамовіч Р.—натхніцель інтэрвэнцыяністкіх плянаў контррэволюцыйнай організацыі „Саюзнага Бюро“ ЦК РСДРП меншавікоў. Галоўны падсудны, які ня прысутнічае на судзе.

Амэрыканскія і нямецкія спэцыялістыя протэстуюць супроць хлусьні інтэрвэнтаў

МАСКВА, 4.—У сваёй заяве група амэрыканскіх і нямецкіх спэцыялістых, якія працуюць ва ўсесаюзным аб'яднаньні цяжкога машына-будаўніцтва, гавораць!

„Мы, ніжэйпадпісаўшыя інжынэры і спэцыялістыя ПАЗШ і Нямеччыны, працуем на заводах і ва ўстановах Савецкага Саюзу. Мы з абурэньнем адвяргаем наклёп, што распаўсюджваюць газэты розных краін аб так званай „прымусовай працы“, якая нібыта ўжываецца ў СССР.

Мы працуем у самым цэнтры індустрыяльнага жыцьця Саюзу і знаходзімся сярод савецкіх рабочых, служачых і спэцыялістых, і ніхто з нас ня бачыў нічога такога, што было-б падобна ў якой-небудзь ступені на прымусовую працу. Наадварот, мы бачылі і бачым кожны дзень, што савецкія рабочыя прыкладаюць з найвялікшым энтузіязмам усе свае сілы ў мэтах узмацненьня прамысловай магутнасьці сваёй краіны.

Мы протэстуем супроць новай кампаніі хлусьлівых выдумак аб прымусовай працы і прапануем усім заежным спэцыялістым, якія працуюць у СССР, далучыцца да нашага протэсту і патрабаваць спыненьня гэтай шкоднай дзікай кампаніі.

Пад заявай ідуць подпісы 36 чал. Усе падпісаўшыя заяву працуюць на Краматорскім і Гарлоўскім заводах усесаюзнага аб'яднаньня цяжкога машынабудаўніцтва.

Прымусовае штрэйкбрэхерства

БЭРЛІН.—Орган нямецкага комсамолу „Юнгэ Гардэ“ паведамляе з Касэля, што там 15 сакавіка адбудзецца прымусовая адпраўка 500 маладых беспрацоўных ва ўсходнюю Прусію. Маладыя беспрацоўныя будуць скарыстаны ва ўсходняй Прусіі на прымусовай рабоце ў якасьці штрэйкбрэхераў, з тае прычыны, што мясцовыя батракі пастанавілі абвясьціць вясною ўсеагульную забастоўку. На выпадак адмаўленьня маладога беспрацоўнага ад выкананьня прымусовай працы, ён пазбаўляецца якой-бы там ні было дапамогі.

Работніцы і сялянкі пад сьцягам комунізму

Год назад крызыс у шэрагу капіталістычных краін толькі пачынаўся. Цяпер усюды, дзе пануе буржуазія, гаспадарка трашчыць і расхістваецца. Тады было 15 мільёнаў пазбаўленых работы і кавалка хлеба, цяпер—амаль 35 мільёнаў. СССР-жа, ідучы к соцыялізму, павялічвае продукцыю прамысловасьці, колектывізуе вёску, выжыў беспрацоўе.

Капіталістыя шукаюць выхаду з крызісу ў вайне супроць Савецкага Саюзу. Гэтым яны хочуць: па-першае, пакончыць з ачагом сусьветнага комунізму, па-другое—захапіць шырокія рынкі СССР і ператварыць яго ў сваю колёнію.

Але той-жа гаспадарчы крызіс яшчэ больш абвастрыў клясавую барацьбу ўнутры капіталістычных краін. Усё больш люта наступае буржуазія на пролетарыят і працоўнае сялянства, на рэволюцыйны рух.

Асабліва адчувае гнёт капіталістычнай эксплёатацыі працоўная жанчына. За апошнія гады капіталістыя масамі замянялі мужчынскую працу больш таннай жаночай. У Нямеччыне зараз трэцяя частка рабочых-жанчыны, ва Францыі—40 процантаў. У Злучаных Штатах колькасьць працуючых жанчын вырасла за кароткі час на 30 процантаў, у Індыі за апошнія 15 год колькасьць работніц павялічылася больш, чым на 100 процантаў, а колькасьць рабочых на 80 проц. Але як толькі фабрыканты і заводчыкі начынаюць скарачаць вытворчасьць, яны ў першую чаргу выкідаюць на вуліцу жанчын.

Капіталістычныя дзяржавы шчодра трацяць дзесяткі мільярдаў на ўзбраеньне, але скарачаюць дапамогу па беспрацоўю, а часта зусім у ёй адмаўляюць. Жанчыны—першыя ахвяры капіталістычнай прагнасьці. У Нямеччыне з мільёну беспрацоўных жанчын каля 300 тысяч не атрымліваюць ніякай дапамогі. Жабрацтва сярод іх так вяліка, што многія знаходзяць у самагубстве адзіны выхад з безрадаснага існаваньня.

Урад Макдональда ў асобе Маргарыты Бонфільд—члена рабочай партыі і міністра працы—пазбавіла дапамогі 164 тысячы работніц таму, што яны нібыта „ня шукалі працы“.

На ўзмоцненае наступленьне капіталістых рабочая кляса адказвае контрнаступленьнем. На гэтым рэволюцыйным фронце работніцы і жонкі рабочых ідуць у ногу з мужчынамі, часьцякам становяцца на чале мітынгаў і дэмонстрацый, вартуюць на пасту пры забастоўках, жонкі гарнякоў Рура, улетку 1930 году, разам са сваімі мужамі выступалі на сходах, удзельнічалі ў пікетах, разганялі штрэйкбрэхераў. У Вой-Мары жанчыны разбройвалі паліцэйскіх. У Мансфэльдзкай стачцы работніцы організавалі масавыя пікеты. Трымаючы дзяцей на руках, яны загараджвалі дарогу аўтамабілям і прымушалі штрэйкбрэхераў вярнуцца. Такую самаадданасьць паказалі і ангельскія работніцы ў забастоўках Брэдфорда, Ёркшыра, Ланкашыра. У фашысцкай Польшы, калі забаставалі лодзінскія ткачы, работніцы ішлі ўперадзе. У Савецкім Кітаі жанчыны змагаюцца ў радох Чырвонай арміі. У Бомбеі (Індыя) жанчыны выступалі першымі ў забастоўках, організоўвалі жаночыя пікеты і атрады, змагаліся з штрэйкбрэхерамі.

Міжнародны жаночы дзень павінен умацаваць адзіны рэволюцыйны фронт рабочых і работніц, сялян і сялянак у барацьбе супроць пагрозы ваеннага нападу на СССР, супроць наступленьня капіталістых на рабочую клясу, супроць беспрацоўя, супроць фашызму і соцыял-фашызму.

На сходах, мітынгах і дэмонстрацыях 8 сакавіка работніцы і працоўныя сялянкі пра'явяць капіталістым свой рахунак.

К. Тычова

Цэкамолу і рэдакцыі „Чырвонай Зьмены“

Тэлеграма

Конфэрэнцыя батрацка-бядняцкай і колгаснай моладзі Лельчыцкага раёну шчыра вітае Цэнтральны камітэт ЛКСМБ і яго баявы орган—„Чырвоную Зьмену“.

На контррэволюцыйную дзейнасьць соцыял-інтэрвэнцкай банды меншавікоў адкажам лепшай падрыхтаванасьцю да бальшавіцкай вясны, організацыяй прыліву ў колгасы.

Шляхам соцыялістычнага спаборніцтва ўзьнімаем працу колгасаў і дапаможам ператварыць раён у фабрыку малака і мяса.

Няхай жыве ЦК УсеКП(б)!

Няхай жыве ленінскі комсамол!

У колёнах змагароў за колгасы

Жанчына—актыўны памочнік партыі ў барацьбе за колектывізацыю вёскі

Організуем мільённыя масы працоўных сялянак для яшчэ больш актыўнай барацьбы за суцэльную колектывізацыю і ліквідацыю кулацтва як клясы

Факты роста

Пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі, пры ўсямернай дапамозе саюзных рэспублік рабочая кляса БССР дабілася вялізарных посьпехаў у соцыялістычнай рэконструкцыі сельскай гаспадаркі. Першапачатковая намётка па колектывізацыі, наперакор прароцтвам правых і „левых“ ухілістых, за першыя два гады пяцігодкі значна перавыканана і на 1-е сакавіка 1931 г. дасягнула 18 з лішнім проц., а ў канцы 1931 году БССР павінна быць і будзе колектывізавана на 45 проц.

З кожным днём зьнікаюць прышчэпаўскія хутары, замест іх вырастаюць новыя дзесяткі і сотні колгасаў. Сотні тысяч аднаасобных беднякоў і серадзякоў кідаюць свае гоні і аб'ядноўваюцца ў колектыўныя гаспадаркі.

У гэтым масавым руху працоўнага сялянства вялікую ролю адыгрывае жанчына.

Вынікі правядзеньня першай колгаснай вясны, уборачнай і асеньняй пасеўкампаніі, а таксама разьмеркаваньне ўраджаю за 1930 год пераканалі працоўную жанчыну ў перавазе буйнай соцыялістычнай гаспадаркі і яна ня гледзячы на кулацкую агітацыю, сама ідзе ў колгас.

Мы маем дзесяткі і сотні фактаў, калі ня толькі дзяўчаты кідалі сваіх бацькоў, але і жонкі кідалі мужоў і ішлі ў колгасы.

Так, у вёсцы Майскае, Жлобінскага раёну, беспартыйная Зубава, пераканаўшыся ў перавазе колектыўнае працы на прыкладзе колгасу „Расьсьвет Пераможца“, ледзь не ўзяла разводу з мужам за тое, што той не хацеў ісьці ў колгас. Пасьля доўгіх сямейных сварак Зубаў пайшоў у колгас. Беспартыйныя дзяўчаты бядячкі гэтай вёскі Сацрыкава і Ягорава, кінулі свае сем'і і пашлі ў гэты-ж самы колгас.

Такіх фактаў ня мала, іх можна прывесьці дзесяткі і сотні. Яны з усёй яскравасьцю сьведчаць аб правільнасьці генэральнай лініі партыі ў соцыялістычнай рэконструкцыі сельскай гаспадаркі, і аб гістарычным павароце жанчыны-бядячкі, батрачкі і серадначкі на шлях колектыўнае працы.

Жанчына-колгасьніца, прапрацаваўшы ў колгасе год, сама агітуе за колектыўную гаспадарку. У паасобных колгасах, ініцыятываю саміх колгасьніц ствараюцца жаночыя брыгады па вярбоўцы аднаасобнікаў у колгас. Такія брыгады мы маем у колгасе „Авангард“ Лепельскага раёну, „Расьсьвет Пераможца“ Жлобінскага раёну і ў інш. раёнах БССР.

Хваля ўдарніцтва і соц. спаборніцтва, якая перакінулася з фабрык і заводаў у саўгасы і колгасы, абхапіла досыць значны процэнт жанчын колгасьніц. Так, у колгасе „Расьсьвет Пераможца“, у час вясеньняй сяўбы і ўборкі 1930 году, колгасьніцы організаваліся ў спэцыяльныя брыгады.

Гэты вопыт поўнасьцю сябе апраўдаў, даўшы прыклад больш поўнага ўцягненьня жанчын у колгасную працу і больш высокую інтэнсыўнасьць жаночай работы.

У колгасе „Новы Сьвет“, Быхаўскага раёну, у час асеньне-пасеўкампаніі мінулага году былі створаны спэцыяльныя брыгады жанчын па ўборцы бульбы.

Брыгада ў складзе 30 жанчын абвясьціла сябе ўдарнай і перавыканала тыя заданьні, якія былі ўстаноўлены праўленьнем па выбарцы бульбы.

Так, кожная жанчына павінна была выбраць у дзень 6 баразён бульбы, а ўдарніцы выбіралі па 9.

На чале ўдарнай брыгады стаяла колгасьніца **Аўдуля Шымчанкова —56 год.**

У адным колгасе Грэскага раёну да разгортваньня соцыялістычнага спаборніцтва і ўдарніцтва патрабавалася 12 жанчын, каб зжаць 1 га жыта за дзень, а калі жанчыны ўступілі ў соц. спаборніцтва, дык з гэтай работай спраўляліся толькі 10 жанчын.

Увядзеньне ў колгасы зьдзельшчыны таксама закрапула колгасьніцу.

Так, у колгасе **імя Энгельса,** Уваравіцкага раёну, да ўвядзеньня норм выпрацоўкі зьдзельшчыны, 1-га бульбы выбіралі 24 жанчыны, пасьля нормаванай працы і зьдзельшчыны **1 га ўбіралі 14 жанчын.**

Увядзеньне зьдзельшчыны ў даеньне кароў стымулявала жанчын дабівацца большага ўдою малака, сачыць за тым, як скотнік корміць і наогул даглядае за жывёлай.

У колгасе „Чырвоная Зорка“, Хойніцкага раёну, жанчына-колгасьніца да ўвядзеньня зьдзельшчыны выпрацоўвала за дзень 8 кілё ільнавалакна, пасьля ўвядзеньня зьдзельшчыны нават пажылыя колгасьніцы выпрацоўвалі па 15 кілё ільнавалакна ў дзень.

Перавыбары праўленьняў колгасаў узьнялі актыўнасьць колгасьніц. У паасобных колгасах прысутнасьць жанчын на справаздачна-перавыбарчых сходах праўленьняў колгасаў даходзіла да 90-95 проц.

Удзел жанчын ва ўнутраным жыцьці колгасаў значна пашырыўся. Колькасьць жанчын, абраных у праўленьні і рэвізійныя камісіі колгасаў, супроць мінулага году значна ўзрасла.

Так, па даных з 41 раёну ў члены праўленьняў колгасаў абраны 744 жанчыны, з якіх 7—старшынямі праўленьня. У склад рэвізійных камісій абраны 481 жанчына.

Усё-ж трэба адзначыць, што ўдзел жанчыны-колгасьніцы ва ўнутраным жыцьці колгасу яшчэ вельмі слабы, яна слаба ўцягнута ў вытворчыя нарады і г. д.

Уцягненьне працоўнай жанчыны ў колгасы, у яго ўнутранае жыцьцё патрабуе штодзённай політ-выхаваўчай работы з ёю, патрабуе руйнуючага ўдару па кулаку, які часьцяком выкарыстоўвае цёмную адсталую працоўную жанчыну ў мэтах барацьбы супроць соцыялістычнага будаўніцтва.

УДАРНІЦЫ—АКТЫУНЫЯ ЗМАГАРЫ ЗА КОЛГАСНЫ ПРЫЛІЎ

Ударніцы-жанчыны саўгасаў Пухавіцкага раёну, актыўна змагаюцца за будаўніцтва соцыялістычных фабрык мяса, за спэцыялізацыю сельскай гаспадаркі, за організацыю комуністычных форм працы.

Вось некалькі ўзораў.

У саўгасе „Блонь“ доўгі час панавала безгаспадарчасьць. Было шмат прарываў у сьвінагадоўлі. У падрыхтоўчай працы да веснавой сяўбы.

Па ініцыятыве дэлегатак, работніцы саўгасаў абвясьцілі сябе ўдарніцамі. 12 жанчын, занятыя ў сьвінарніках саўгасу, узялі на штурм прарывы. У выніку догляд за сьвіньнямі палепшаны, пабудаваны ацепленыя і новыя сьвінарнікі.

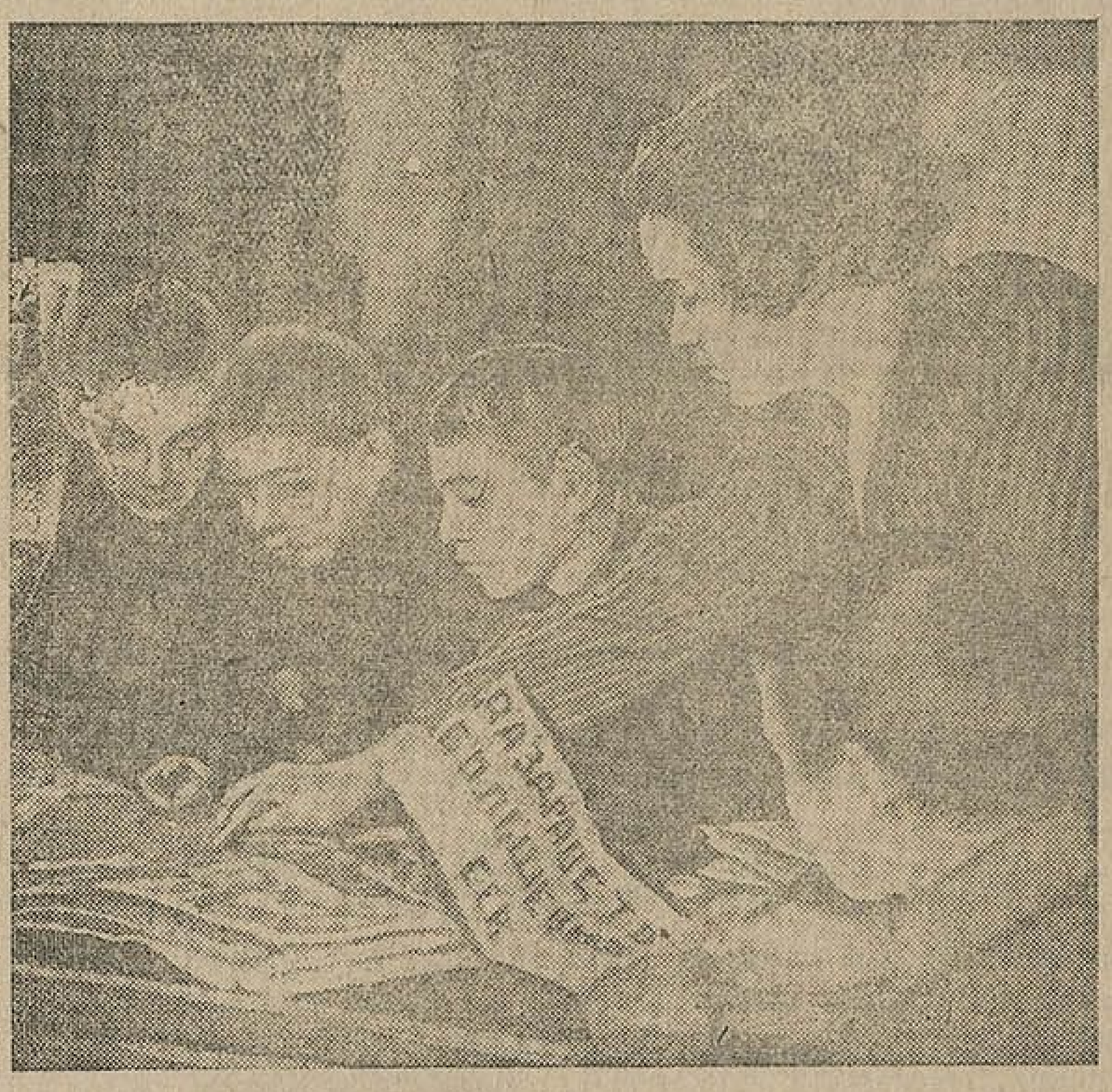
Ударныя брыгады жанчын выклікалі на соц. спаборніцтва панявых рабочых, якія дрэнна рыхтаваліся да вясновага севу, ганебна зацягнулі малацьбу, не рамантавалі сельска-гаспадарчыя машыны, не ачышчалі пасеўнае насеньне.

Работніцы саўгасу „Баба“ організавалі ўдарныя брыгады і выклікалі ўсіх рабочых саўгасу на ліквідацыю прарываў у жывёлагадоўлі. Да організацыі ўдарных брыгад у гэтым саўгасе здохла 80 сьвіней, з-за дрэннага догляду, каровы стаялі ў халодных хлявох. Зараз гэткія ганебныя зьявы зьнішчаны. 10 работніц-ударніц замацаваліся ў саўгасе да канца пяцігодкі.

Ударніцы прымаюць актыўны ўдзел у насьценгазэце, выяўляюць хваробныя зьявішчы ў гаспадарчай рабоце саўгасу і мобілізоўваюць рабочых саўгасу на выкананьне гаспадарчых плянаў.

Работніцы-ўдарніцы саўгасу „Вялень Сінча“ на сёньня зьяўляюцца першымі барацьбітамі на фронце пасьпяховага разгортваньня падрыхтоўкі да бальшавіцкай вясны. Яны організавалі брыгаду па ачыстцы насеньня, узварухнулі навокал гэтай справы аднаасобныя бядняцка-серадняцкія гаспадаркі, праводзяць брыгадай культмасавую работу сярод жанчын на вёсцы, дапасаваўшы яе да задач вясеньняй пасеўкампаніі. У выніку актыўнай работы брыгад жанчын-ударніц, у колгас „Вялень Сінча“ з вакольных вёсак уступіла 38 бядняцка-серадняцкіх гаспадарак.

А. Заслаўскі

За абгаварэньнем плянаў бальшавіцкай вясны

МНОЖЫЦЬ ПОСЬПЕХІ

Дзякуючы правільнаму кіраўніцтву комуністычнай партыі ў справе палепшаньня ўмоў жыцьця жанчын, мы маем шмат посьпехаў. За гэты год значна пашыралася сетка дзіцячых ясьляў.

Калі ў 1929 годзе было 28 сталых ясьляў і 60 сталовак, то сёлета сталых ясьляў налічваецца ўжо 216, сталых ясьляў 1000 часовых і 106 сталовак, акрамя тых, што організуюцца на час сяўбы і ўборкі. Значна павялічылася колькасьць жанчын у складзе кіруючых органаў колгасаў. У сёлетнім складзе праўленьняў колгасаў—1221 жанчына, альбо 11 проц. ад агульнага ліку.

22 проц. усяго ліку падрыхтаваных колгасных кадраў складаюць жанчыны. Павялічылася колькасьць дэлегацкіх пунктаў у колгасах і зараз іх ужо каля 300. Значна павялічыўся процант вылучэньня жанчын.

У 1929 годзе процант жанчын ад агульнага ліку вылучэнцаў складаў 8,5, а ў 1930 годзе—14,5.

Політычны ўзровень жанчыны-колгасьніцы ўзрос.

Жанчына актыўна ўдзельнічае ў вырашэньні гаспадарчых задач, падпарадкаваючы сваю штодзённую дзейнасьць мэтадам ударніцтва і соц. спаборніцтва.

З 4340 жанчын у 150 колгасах соц. спаборніцтвам і ўдарніцтвам ахоплена 3179 чалавек, што складае 73,2 проц. У выніку вытворчасьць працы павялічана на 27 проц. Раней колгасьніца выдойвала 10 кароў, а зараз яна выдойвае 13-14 кароў.

У сувязі з палепшаньнем бытавых умоў, жанчыне ўжо больш вольны доступ да вучобы. 724 жанчыны колгасьніцы пасланы сёлета на вучобу на розныя курсы, рабфакі, у тэхнікумы, ВНУ і інш.

Жанчына-рэзэрв колгасных кадраў

Практыка ў соцыялістычнай рэконструкцыі сельскай гаспадаркі давяла, што там дзе жанчына была прыцягнута да актыўнай барацьбы на ўсіх вучастках соцыялістычнага будаўніцтва, дасягнуты вялікія посьпехі ў колектывізацыі. Пад кіраўніцтвам партыйных ячэек жанчына актыўна змагалася за новыя колгасы, давала руйнуючы адпор спробам клясавага ворага—кулака і яго агентаў перашкодзіць пасьпяховаму правядзеньню колектывізацыі.

Але ня ўсюды працы сярод жанчын удзяляюць патрэбную ўвагу, ня ўсюды ацэньваюць вялікае політычнае значэньне гэтай працы. Асабліва адчуваецца гэта ў пытаньні вылучэньня жанчын на кіруючую гаспадарчую працу ў колгасах.

Узяць хаця-б такі баявы фронт як падрыхтоўку масавых колгасных кадраў, дзе жанчына павінна была-б заняць пачэснае месца, а ў паасобных галінах, як жывёлагадоўлі, сьвінагадоўлі і рахункаводзтве, павінна была-б стаяць на першым месцы. Але гэтага мы пакуль што ня маем.

З 502 чал. на курсах жывёлагадоўлі рыхтуецца ўсяго 157 жанчын, альбо 31,2 проц. (замест 75 проц. па заданьню Колгасцэнтру). З 211 курсантаў сьвінаводаў-жанчын 56 ч., альбо 26,5 проц. (замест 75.) На курсах рахункаводаў з 1165 чал.—123 жанчыны, альбо 9,7 проц. (замест 50 проц.) Калі-ж узяць раённыя курсы, дык, па вестках на 6/III, з 2902 курсантаў усяго 442 жанчыны, альбо 15 проц., (замест 50 проц. і г. д.). З 412 ч. якія скончылі курсы, жанчын 72, альбо 17,4 проц.

Аб чым гэтыя факты сьведчаць?

Аб тым, што яшчэ нездавальняюча пастаўлена праца па ўцягненьню жанчын у кіраўніцтва колгаснай гаспадаркай, прасоўваньню іх на кіручую працу.

Гэтыя промахі ў працы сярод жанчын трэба ўлічыць. Галоўная задача партыйных і комсамольскіх ячэек у падрыхтоўцы да вясеньняй пасеўкампаніі гэтага году—разгарнуць шырокую масава-політвыхаваўчую працу сярод жанчын, мобілізаваць яе ўвагу і актыўнасьць на практычнае вырашэньне задач у галіне рэконструкцыі сельскай гаспадаркі, колектывізацыі, яе вытворчага коопэраваньня бядняцка-серадняцкіх аднаасобных гаспадарак, на барацьбу супроць кулака і ажыцьцяўленьне політыкі ліквідацыі кулацтва як клясы на базе суцэльнай колектывізацыі.

Організаваць шырокія колы жанчын на барацьбу за форсаванае разьвіцьцё высокатаварных галін сельскай гаспадаркі, за спэцыялізацыю яе на базе разгортваньня малочна-жывёлагадоўчых, сьвінагадоўчых, ячна-птушных, садова-гародніных, ільняна-канапляных гаспадарак, на барацьбу за ўзьняцьце вытворчасьці працы, узьняцьце кваліфікацыі жанчын і правільнай аплаты працы, ахапіўшы соц. спаборніцтвам і ўдарніцтвам 100 проц. жанчын-колгасьніц,—вось нашы бліжэйшыя задачы.

Разам з гэтым, партыйныя, комсамольскія і іншыя грамадзкія організацыі павінны разгарнуць шырокую работу па палепшаньню культурна-бытавых умоў жанчыны ў колгасе, праз пашырэньне сеткі ясьляў, ачагоў, пральняў, сталовак і г. д. і вызваліць жанчыну ад кухні для актыўнага ўдзелу ў соцыялістычным будаўніцтве.

Дзянісаў

У бойках за пяцігодку

У ПЕРШЫХ РАДОХ ВЯЛІКАЙ БУДОУЛІ

У міжнародны дзень работніцы яшчэ больш павінны згуртавацца вакол партыі Леніна, для далейшага штурму на фронце ліквідацыі прарываў і барацьбы за колькасныя і якасныя паказчыкі прамфінпляну

Пролетарыят нашай краіны і ўсяго сьвету ..одзіць чарговы міжнародны дзень работніцы. Побач з вялізарным беспрацоўем і эксплёата..яй, працоўных жанчын у капіталістычных ..аінах расьце магутнасьць краіны саветаў, расьдабрабыт працоўных.

Ліквідацыя беспрацоўя, уцягненьне жанчын у вытворчасьць і на фронт культурнай рэволюцыі, ствараюць яшчэ большыя мажлівасьці для таго, каб вызваліць жанчыну, каб яна магла стаць сапраўдным барацьбітом за соцыялізм.

Факты гавораць аб многім. Яны гавораць аб тым, што расьце новая грамада, куецца новае жыцьцё ў краіне дыктатуры пролетарыяту.

На парадку дня стаіць задача: уцягнуць яшчэ большую колькасьць жанчын у вытворчасьць, забясьпечыць выкананьне кантрольных лічбаў набору ў ФЗВ і ў асаблівасьці за лік дзяўчат, палепшыць грамадзкае харчаваньне, змагаючыся за перабудову быту, за новы соцыялістычны быт.

У ЛІКУ ПЕРШЫХ

..ырока разгорнутае соцыялістычна.. спаборн..цтва і ўдарніцтва на за..дзе імя Варашылава зьявілася ..мністым фактарам перабудовы ра..ты вытворчасьці, барацьбы рабо..х за колькасныя і якасныя па..казчыкі выкананьня прамфінпляну, а ..ксама стымулем шырокага ўцягнення ў хвалю соцыялістычнага спаборніцтва масы рабочых, стварэння перадавых позыцый і пастоў па цэхах.

..а перадавых позыцыях цэхавай ..най работы адно з першых ..ц займаюць комсамолкі-ўдарніцы. ..а сваіх цэхах яны ганьбаць тых

..жынэр заводу „Дынамо“—комсамолка, тав. Бронштэйн.

..кто не працуе ўдарна, хто зрывае ..пру і дапушчае брак. Яны ў ..дзін голас заяўляюць:

..На соцыялізм нельга працаваць ..па-ўдарнаму. Выкананьне пяцігодкі ў 4-3 гады патрабуе ўдарных ..аў у рабоце, шырокага разгортваньня ініцыятывы і самадзейнасьці рабочых мас. Старыя мэтоды працы сёньня мы павінны адкінуць і стварыць новыя, соцыялістычныя“.

..ось некаторыя з гэтых ударніц:

..урвіч Клара—комсамолка актывістка. Хутка будзе год, як яна працуе на заводзе ўдарніцай-токаркай. Акрамя працы на варштаце, ..уіч выконвае шмат грамадзкіх абавязкаў.

..олуб Сара—інструментальшчыца. На вытворчасьці працуе 3-ці год. За ўдарную работу комсамольскі колектыў заводу перавёў яе ў кандыдаты КП(б)Б. Акрамя працы ў вытворчасьці і актыўнага выкананьня ўскладзеных на яе грамадзкіх абавязках. Голуб вучыцца на ..нім рабфаку, набывае веды, ..ышае свой культурны ўзровень. ..ень 8 сакавіка, як лепшую ..іцу, заводакіраўніцтва прэміруе ..б. С.

..ўдарную работу кіраўніцтва ..у прэміруе Левіну Розу, Ра..аву Дору і шэраг іншых.

.. заводзе з кожным днём шэраг ўдарніц растуць. Хваля соцыялістычнага спаборніцтва захоплівае ўсё новых і новых жанчын работніц. Яны становяцца на штурм прарыву, вядуць барацьбу за ..асьць працы.

..ень 8 сакавіка для ўдарніц ..у імя Варашылава—дзень па..сеньня баявых позыцый вытвор..сьці лепшымі ўдарніцамі.

П. Скокаў.

ПАД СЬЦЯГАМ УДАРНІЦТВА

У першых шэрагах ударнікаў жанчына з гонарам нясе сьцяг перамогі соцыялізму.

Так, у першых! І будзе ў першых! За гэта гавораць факты!

Вось менская фабрыка „8 Сакавіка“

Фабрыка—шые таўстоўкі, гарнітуры.

Адчыні дзьверы, загляні ў нутро фабрыкі, і—цябе аглушыць часты лёскат швэйных машын. Гэты лёскат ня звычайны, а лёскат ударнае працы. Бязупынна ныраюць чаўнакі, спрытна бегаюць загартаваныя рукі, шастаюць прыкроеныя на пэўны фасон сукны, ходарам скачуць іголкі, стромка ходзяць ленты конвэернай сыстэмы.

Работніцы не на жарт узяліся за падняцьце працоўнай дысцыпліны. За працай адно хвалюе, адно забірае ўвагу—выкананьне і перавыкананьне працоўнага заданьня. А гэта ня жартачкі.

Фабрыцы няма і году. Па складу 90 проц. работнікаў—жанчыны. Шмат іх толькі што з вёскі, якія прынесьлі з сабою ўласьніцкую псыхоідэолёгію; ёсьць і работніцы з 20 і 30-гадовым рабочым стажам.

Цяжка было працаваць. Былі праявы і антысэмітызму і яўрэйскага шовінізму, але маса работніц дала ім належны адпор. Упартая культурна-выхаваўчая праца, колектыўная праца на вытворчасьці зрабілі сваё. Зараз мы маем моцны, зьнітаваны адзінымі інтэрнацыянальна-клясавымі інтарэсамі колектыў работніц. Братэрскія ўзаемаадносіны паміж работніцамі розных нацый выліваюцца ў адзін бурны струмень барацьбы за выкананьне прамфінпляну, за колькасныя і якасныя паказчыкі, за працоўную дысцыпліну і г. д.

Гулка і працяжна ўзвыў гудок на абедзены, паўгадзінны перапынак.

Фабрычная сталоўка поўніцца гутаркамі, жартамі, сьмехам.

Брыгадзірша ўдарнае брыгады 15 фасону, перадавая ўдарніца—тав. Любавіна, працуе на вытворчасьці з 1909 году. З захапленьнем апавядае яна, як на фабрыцы „8 Сакавіка“ з лета 1930 году разгарнулася ўдарніцтва, як ударная праца ператвараецца ў справу гонару.

На фабрыцы здарыўся прарыў. Работніцы ўзьнімаюць грамадзкую думку, наладжваць шэраг вытворчых нарад. Організуюцца ўдарныя брыгады імя 8 сакавіка. Выклікаецца на соц. спаборніцтва работніцы 6-8 фасонаў. Ударная праца разьліваецца шырокім морам. Прарыў ліквідаваны.

Зараз фабрыка напружана працуе, каб з гонарам выйсьці пераможцаю ў выкананьні прамфінпляну першае квадры 1931 году.

Усе сілы і здольнасьці работніц, уся ўвага мобілізавана вакол выкананьня і перавыкананьня прамфінпляну.

Лепшыя работніцы-ўдарніцы прэміруюцца.

Кравец, Шпілеўская, Дзяменцьева, Жарына, Нігіна, Кац, Шпорына Кагановіч, Барткевіч, Фукс, Рэзьнік, Мэрсон—сваім прыкладам ударнае працы заслужылі ганаровай назвы лепшых перадавых ударніц. І гэты сьпіс бязумоўна няпоўны.

Жанчына работніца ў дзень 8 сакавіка дэмонструе сваю аддавнасьць справе соцыялістычнага будаўніцтва, сваю стойкасьць у шэрагах перадавых ударнікаў, будаўнікоў соцыялістычнага грамадзтва. На спробы ўзброенай інтэрвэнцыі ў СССР работніцы адказваюць штурмам прарываў у выкананьні прамфінпляну, абвяшчаюць сябе па-ўдарнаму мобілізаванымі на выкананьне і перавыкананьне прамфінпляну. Жанчына-работніца ідзе пад баявым сьцягам ударніцтва. Яна з гонарам данясе яго да пераможнага канца, да перамогі соцыялізму.

С.

Ударніца заводу „[illegible]“—тав. Фельдман.

„Бальшавік“ здае позыцыі

Завод „Бальшавік“ пачаў здаваць свае позыцыі, якія ён заваяваў раней у барацьбе за прамфінплян. Лічбы выкананьня прамфінпляну за 25 дзён лютага сьведчаць аб гэтым.

За 25 дзён першы хромавы цэх па выпрацоўцы даў 102,06 проц., а ў якасных паказчыках 95,68 проц. Ня лепш, а нават горш, вышлі і астатнія цэхі.

У галіне зьніжэньня сабекошту ня лепш. Замест зьніжэньня на 6,66 проц. ёсьць павышэньне на 8,22 проц. Другі хромавы цэх павінен быў даць скуры ў лютым па намеры 163 дц., а даў толькі 142.

Такім чынам, рад лічбаў і фактаў сьведчыць аб тым, што завод „Бальшавік“ няўзяў адпаведныя 3-му рашаючаму году пяцігодкі тэмпы і пачаў здаваць заваяваныя позыцыі.

Неабходна зараз-жа дабіцца карэннага пералому.

З. Мінкін.

САМАЕ ЗВЫЧАЙНАЕ ЖЫЦЬЦЁ

Жыцьцё Вольгі Тараскевіч вельмі звычайнае. Няма ў ім хапаючых за сэрца момантаў, асаблівага гэроізму, ці чаго іншага, што прыцягвала-б да яго ўвагу. Яе жыцьцё нічым не адрозьніваецца ад жыцьця шмат якіх дзяўчат.

Але... аб гэтым чалавеку трэба расказаць.

Вольга з пуцёўкай

Пачатак сапраўднага Вольгінага жыцьця трэба лічыць з 1928 году, калі яшчэ біржы працы кішэлі беспрацоўнымі, калі рабочая сіла была ў збытку і шмат людзей шукала працы.

Прыходзіла на біржу і Вольга, стаяла ў хвасьце-чарзе, пакуль не набліжалася маленькае ваконца.

— Давай работу!—крычала яна на загадчыка.—Чаго я лынды біць буду? Я здаровая жанчына і хачу працаваць!

І вось настаў шчасьлівы дзень, калі ў адказ на Вольгіны крыкі загадчык падаў ёй пуцёўку.

— Вось табе ордэр на працу,—весела ўсьміхнуўся загадчык,—бяжы на завод „Пролетары“!

Вольга з радасьцю ўхапілася за пуцёўку і шчасьлівая пабегла на завод.

У заводакіраўніцтве далі Вользе, шчотку і вядро.

— Ты будзеш прыбіральшчыцай,—так сказалі ёй.

Вольга не спрачалася.—Праца яе не патрабавала асаблівай кваліфікацыі. Яна старанна ўзялася за шчотку і вядро. Падлогі, сталы і посуд былі заўсёды чыстыя. Вольга старанна выконвала свае абавязкі.

Але... усё часьцей прыцягваў Вольгу цэх. Там пазірала яна за працай такарных варштатаў.

— Вось-бы мне за такі варштат стаць!—гаварыла яна. А людзі сьмяяліся.

—Баба варштат захацела... Хе-хе-хе... Твой варштат—мужчына. Пакрыўджаная, зачырванелая ўцякала Вольга з цэху. А дома плакала. „Чаму жанчыне нельга працаваць за варштатам? Чым я горш мужчыны?“

Але старыя традыцыі пусьцілі свае глыбокія карэньні. Здавалася немагчымым, каб жанчына працавала побач з рабочым за варштатам.

—Вольга, перамога!

Усе бачылі з якой стараннасьцю працавала Вольга, бачылі яе жаданьне перайсьці на такарны варштат. Але над гэтым жаданьнем сьмяяліся, зьдзекваліся.

Вольга ня раз хацела пагутарыць аб гэтым з сэкратаром комсамольскага колектыву, але ніяк не магла асьмеліцца. Нарэшце, а гэта было зусім нечакана для самой, падышла Вольга да сэкратара:

— Ведаеш, Колька, я яшчэ маладая і хачу здабыць кваліфікацыю. Не магу я далей прыбіральшчыцай заставацца. Пастаў аб гэтым пытаньне на бюро.

— Добра, Вольга! Мы зробім гэта. Але пакуль што працуй там куды цябе наставілі.

Вольга была задаволена. Праз некалькі дзён засопшыся і радасны прыбег да Тараскевіч сэкратар.

— Вольга, перамога! Адміністрацыя здалася! Ставім цябе на такарны варштат.

Тараскевіч ад радасьці ня ведала што рабіць. Блíснула вачыма.

— Не ашукваеце? Праўда гэта?—пабегла да дырэктара.

—Цяжкасьці перамагаем

У першыя дні старыя рабочыя—токары не маглі прымірыцца з тым, што побач працуе „баба“. А „баба“ вучылася і вучылася старанна ўсім на зьдзіўленьне. Усе сілы, энэргію і ўвагу яна аддала вучобе.

Організуем грамадзкае харчаваньне

— Я першая дзяўчына ў такарным цэху заводу,—гаварыла яна таварышкам. Трэба апраўдаць сябе на працы, каб разьбіць ушчэнт думку старых рабочых. быццам жанчына ня можа працаваць, як мужчына.

Таварышкі падбадзёрвалі яе.

— Вольга, утры ім нос! Хай ведаюць нас бобылі!

І Вольга старалася. Яе ўпартасьць і жаданьня працаваць на варштаце перамаглі ўсе рагаткі і зьдзекі.

—Цяжка, гэта ня значыць, што нельга— гаварыла Вольга,—Цяжкасьці мы перамагаем.

Токар Тараскевіч—прэміяваны ўдарнік

Вольга Тараскевіч самастойна працуе на такарным варштаце!

Старыя рабочыя, быццам няўзнак, пераглядалі яе працу, шукалі памылак, недахопаў, але адыходзілі паціскаючы плячыма. А тады комсамольцы жартавалі.

—Што блох шукаеце?

У канцы 1929 году Вольга ашарашыла ўсіх:

—Абвяшчаю сябе ўдарніцай! Уступаючы ў соц. спаборніцтва з усімі рабочымі такарнага цэху, выклікаю астатніх рабочых заводу пасьледваць майму прыкладу.

Ох і зашумелі гультаі і п'яніцы. Не спадабаўся ім Вольгін выклік.

—Чортава баба!

Але „чортава баба“ працавала сапраўдным ударнікам. Комсамольцы сумесна з Вольгай працуючы па-бальшавіцку за выкананьне плянаў, захапілі энтузіязмам астатніх рабочых. І калі на ўрачыстым вечары прэміявалі лепшых ударнікаў, старшыня прэзыдыуму, стары токар з 35-гадовым стажам, тав. Антонаў, сказаў:

—Касьцюм атрымлівае лепшы ўдарнік такарнага цэху—Вольга Тараскевіч.

Старыя ўжо не сьмяяліся, не злаваліся. Наадварот з гонарам гаварылі:

—Наша баба— во! На вялікі палец!

* * *

Усё вельмі звычайна і проста. У жыцьці Вольгі Тараскевіч няма экзотыкі гэроізму. Яна зараз працуе ў такарным цэху заводу „Пролетары“ брыгадзірам лепшай ударнай скразной брыгады.

Цішка Верны

УСТУПКА ВОРАГУ

Кіраўніцтва колектыву ЛКСМБ пэдфаку БДУ не мобілізавала масы на бязьлітасную барацьбу з варожай ідэолёгіяй і яе носьбітамі

ЗЬМЯНІЦЬ ОПОРТУНІСТЫЧНАЕ КІРАЎНІЦТВА!

Пэдфак БДУ мае шмат ганебных прарываў.

Надзвычайна востра стаіць пытаньне барацьбы з вялікадзяржаўным расійскім шовінізмам, галоўнай небясьпекай на даным этапе. На некаторых дысцыплінах сьвядома ігнаруецца вывучэньне экономікі і культуры Беларусі. Калі выкладчык на другім курсе літаратурна-лінгвістычнага аддзяленьня спрабаваў вывучаць мэтодолёгію літаратуры на беларускіх творах, дык некаторая частка студэнтаў, у тым ліку і комсамольцаў, выказала думку, што лепш вывучаць мэтодолёгію па Яўгенію Онегіну, як больш каштоўнаму і клясычнаму твору.

Актывізацыя расійскага шовінізму ідзе па лініі актыўнага і пасыўнага супраціўленьня беларузізацыі. Значная частка выкладчыкаў яшчэ і на сёньнешні дзень не перайшлі на беларускую мову. Ёсьць цэлы шэраг выпадкаў, калі студэнты не жадаюць беларусізавацца. На другім курсе літаратурна-лінгвістычнага аддзяленьня многія комсамольцы і беспартыйныя ў часе лекцый выступаюць на расійскай мове. Так, студэнт Драбкін ужываў увесь час расійскую мову, а калі пытаньне аб ім было пастаўлена на сходзе, дык знашліся студэнты, якія пачалі абараняць гэтага вялікадзяржаўнага шовіністага. Функцыі абаронцаў ўзялі комсамолец Гурчонак і студэнтка Гесэн.

Мае свае праявы і яўрэйскі шовінізм. Студэнты комсамольцы пэдолёга-пэдагогічнага аддзяленьня—Чэрніс і Рубільнік—заявілі:—Мы скончылі яўрэйскі тэхнікум і таму ня можам ведаць беларускае мовы.

Праявы польскага шовінізму таксама мелі месца ў сьценах пэдфаку. Студэнт Ляўфэр, выключаны нядаўна з комсамолу, як ідэолёгічна чужы, практыкуе выразы „мужыцкая някультурнасьць, дзеравеншчына". Праявы польскага шовінізму перапляталіся ў яго з самым непрыкрытым антысэмітызмам. Па яго думцы слова „жыд" абавязкова патрабуе польскае мовы.

Былы Наркомасьветы Баліцкі і былое кіраўніцтва БАН на працягу доўгага часу імкнуліся зрабіць з пэдфаку цытадэл нацыянал-дэмократаў.

Па прыезьдзе Краскоўскага (нацыянал-дэмократа) былое кіраўніцтва БАН прапанавала Усьпенскаму, б. дэкану факультэту, зрабіць яго профэсарам, у той час, калі ён ніякай навуковай годнасьці ня меў. Але сам Краскоўскі спужаўся такога экстраордынарнага вылучэньня і быў пакінуты на пасадзе доцэнта пэдфаку.

На пэдфаку доўгі час выкладалі Смоліч, Лёсік і іншыя нацдэмы. Лёсік на працягу цэлага шэрагу гадоў пропагандаваў нацыянал-дэмократычную ідэолёгію, ідэалізаваў нашаніўскі пэрыод, праводзіў контррэволюцыйную і шкодніцкую ідэолёгію, гаворачы, што „граматыка не зьяўляецца выхаваўчым падручнікам, а толькі формальна вывучае законы мовы і пісьма". Ёсьць і цяпер профэсары, што праводзяць самую непрыкрытую нацдэмаўскую ідэолёгію. Профэсар Друшчыц, выкладаючы гісторыю Беларусі, ідэалізаваў у самай адкрытай форме паўстаньне 1863 году і ролю шляхецтва ў рэволюцыйным руху. Адводзіў увагу станоўчым характарыстыкам папоў і ксяндзоў. Прапагандаваў адзіную і непадзельную сялянскую нацыю беларусаў.

Профэсар Піотуховіч з катэдры беларускай літаратуры праводзіць варожую нацдэмаўскую ідэолёгію. Гэта выяўляецца ў ідэалізацыі і адданьні перавагі старажытнаму пісьменству Дуніна-Марцінкевіча, Баршчэўскага і іншых, стараючыся знаходзіць у іх здаровы Романтызм (з вялікай літары) замест дробна-буржуазнага лібэралізму. Профэсар Піотуховіч на сёньнешні дзень не праводзіць крытыкі творчасьці ярых прадстаўнікоў нацдэмократызму ў беларускай літаратуры Бадушэвіча, Гаруна і іншых.

Нацыянал-дэмократычныя ідэі праводзіць і Бузук у выкладаньні мовазнаўства. Ён пропагандуе наступную думку: „Пролетарыят у большасьці расійскі і таму ён можа быць толькі об'ектам беларусізацыі, а не суб'ектам, ня творцай гэтае мовы". Гэтым самым Бузук праводзіць думку аб тым, што беларуская нацыя зьяўляецца толькі сялянскай, ня мае сваіх пролетарыяту, а адсюль ужо і ўсе нацдэмаўскія атрыбуты: „На Беларусі ня можа быць дыктатуры пролетарыяту, монополістым беларускае мовы павінна быць выключна сялянства, і інш."

Цэлы шэраг профэсароў і выкладчыкаў стараюцца праводзіць анты-марксысцкія ідэі. Доўгі час профэсар яўрэйскай сэкцыі Сосіс праводзіў свае бундаўскія ідэі, асьвятляў увесь яўрэйскі рабочы рух па гісторыі бунду. Ён карыстаўся выключна антымарксысцкай кнігай Рафеса. На працягу ўсяго курсу профэсар Сосіс не рэкомэндаваў студэнтам ніводнага артыкулу з Леніна.

Падзеныя вышэй факты гавораць аб тым, што па тыйнай і комсамольскай організацыі неабходна мобілізавацца і, мобілізаваць усё студэнцтва факультэту і марксысцкую частку навуковых прадстаўнікоў на барацьбу з чужой ідэалёгіяй і яе носьбітам.

Наколькі комсамольская організацыя змагалася і орыентавала актыў студэнцтва на барацьбу з варожай ідэолёгіяй і яе насьбітамі ў прыватнасьці з ідэолёгічна чужой профэсурай відаць хаця-б з таго факту, што дэмобілізацыйная заява комсамольца Паваротнага: „Студэнты яшчэ не дарасьлі да крытыкі профэсуры, маладая літаратурная сіла, якая стараецца змагацца з профэсурай—марксоіды".

Комсамольская організацыя не займалася вывучэньнем ідэолёгічнага зьместу выкладаньня, не давала адпору антымарксысцкім установкам профэсуры. Справа Сосіса, якая прагучэла па ўсёй Беларусі, нават ня была аб'ектам абгаварэньня комсамольскай організацыі пэдфаку. Больш таго, комсамольская організацыя Пэдфаку нават ня здолела даць рашучага адпору варожым выступленьням унутры організацыі. Зусім слаба была засвойстрана ўвага на выступленьне комсамольца Гурчэнка з яўнай праявай вялікадзяржаўнага шовінізму. Бюро аддзяленчай ячэйкі абмежвалася тым што паставіла яму на від, зрабіўшы прымірэнцкую ацэнку гэтага факту. Адсюль ясна, што бюро комсамольскага колектыву, усьлед за бюро партколектыву, аб якім гарком КП(б)Б ужо вынес адпаведнае рашэньне праводзіла права-опортуністычную практыку.

Шэраг варожых выступленьняў прайшлі міма ўвагі комсамольскага колектыву. Комсамолец Лейфер, аб якім ўжо гаварылі вышэй, заявіў: „нас студэнтаў жмуць больш, чым кулакоў на вёсцы", „студэнты ня прымаюць ўдзел у выкананьні пяцігодкі ў 4 гады. Гэтую пяцігодку будуюць выключна рабочыя і сяляне", „хто піша ў друк, той будзе выключан з комсамолу" і г. д. Відочна, што такім ня месца ў савецкім унівэрсытэце, а ўсё-ж да ей выключэньня яго з комсамолу на пайшлі.

Комсамолец Мініцкі (політасьветнае аддзяленьне) даваў такія ўстаноўкі: „у галіне колектывізацыі нельга ўвязваць творыю з практыкай", „артыкул Сталіна пашкодзіў справе колектывізацыі спыніў рост колгаснага руху", „мае рацыю серадняк, калі не ідзе ў колгас, бо яго паганяюць сілай", каб бядняцка-серадняцкія масы пайшлі ў колгасы, трэба яшчэ шмат правесьці культурна масавай работы".

Як бачым, бюро комсамольскага колектыву і бюро аддзяленчых ячэек не змаглі па-бальшавіцку ацаніць гэтых прарываў, сваечасова ўдарыць па іх і мобілізаваць грамадзкую думку ўсёй організацыі супроць гэтых варожых нам выступленьняў.

Усім вядомы выступленьні Цывіна і Каповіча, якія заяўлялі, што можна быць ударнікам на будучы ў ўдарнай брыгадзе, [illegible] з ударнай брыгадай [illegible] адмаўленьнем ад усялякага ўдарніцтва; выступленьне Гурчонка, што ва ўдарных брыгадах могуць працаваць толькі разумова адсталыя людзі; выступленьне Абрамекі: „Не пайду ў брыгаду, бо там дрэнна" і інш.

Бюро комсамольскага колектыву не магло даць з усёй поўнатой політычнай ацэнкі усім гэтым выступленьням ня здалела стаць на чале разгортваньня соц. спаборніцтва і ўдарніцтва на факультэце.

Пэдфак як і рэшта факультэтаў БДУ, забясьпечаны досыць добрымі ўмовамі, а ўсё-ж мы бачым цэлы шэраг ганебнейшых прарываў у галіне акадэмпрацы. Політэхнізацыя зусім ня прывіта. Пэдфак яшчэ непрымацаваны да прадпрыемства для набыцьця студэнтамі вытворчай практыкі. Дырэктыва аб 60-процантах тэорыі і 40-проц. практыкі зусім ня выканана. Програмы паасобных дысцыплін да гэтага часу не абгаварваліся на студэнцкіх сходах, што спрыяла прасочваньню шматлікіх ідэолёгічных скажэньняў у выкладаньні дысцыпліны. Студэнцкая маса, ня ведаючы асноўных праграм выкладаньня, не магла бязумоўна высоўваць сустрэчнага пляну.

Работа яўрэйскай сэкцыі зусім правалена Польскі сэктар толькі зараз адраніўся. Па некаторых аддзяленьнях няма яшчэ досыць выразнага профілю спэцыялістага. НКАсьветы да гэтага дня ня вызначыў профілю спэцыялістага пэдалёга-пэдогічна і політасьветнага аддзяленьняў.

Мэтоды выкладаньня застаюцца ў асноўным старыя. Актыўныя мэтоды слаба прывіваюцца.

Комсамольская організацыя ня змагла ліквідаваць гэтыя прарывы, яна пусьціла па-ў[illegible] самацёк ва ўсёй акадэмвыхаваўчасьці.

Усе гэтыя прарывы як на ідэолёгічным, так і на акадэмічным фронце глыбіліся яшчэ тым, што сыстэмай закрыткі і самакрытыкі. Калі пасоўныя комсамольцы спрабавалі крытыкаваць права-опортуністычную лінію бюро партколектыву, дык яны адчулі жорсткую руку „начальства". На адным сходзе комсамолка Васількова выступіла супроць рашэньня бюро колектыву аб выключэньні на навуку працу студэнткі Зайцавай. [illegible] сказаў, што па такіх выступленьнях трэба рашуча ўдарыць. Ён-жа вінаваціў Жукоўскага ў левым загібе за тое, што апошні патрабаваў выключыць [illegible] з партыі комсамолу.

Частка студэнтаў і комсамольцаў, якія канчаткова выключыліся з працоўнага жыцьця факультэту, знайшлі сабе прытулак у п'янцы, [illegible], распусьце і г. д.

Факты з надзвычайнай красамоўнасьцю гавораць аб тым, што кіраўніцтва комсамольскага колектыву Пэдфаку БДУ не змагло мобілізаваць масы комсамольцаў і студэнцтва на бязьлітасную барацьбу з праявамі вялікадзяржаўнага расійскага шовінізму, як галоўнай небясьпекі на даным этапе, контррэволюцыйнага беларускага нацыянал-дэмократызму і шовінізму іншага колеру.

Клясава-варожыя выступленьні і носьбіты не атрымалі руйнуючага адпору з боку колектыву ЛКСМБ і першую чаргу ад яго кіраўніцтва.

Патрэбна неадкладна зьмяніць опортуністычнае кіраўніцтва і ачысьціць колектыў ЛКСМБ Пэдфаку БДУ ад агентуры клясавага ворага.

С. Новік, І. Пярлоў. В. Вайнэр

Даць для сьвінагадоўлі зялёны корм

Навукай і практыкай як замежных, так і нашых вопытных станцый і соцыялістычных гаспадарак цьвёрда ўстаноўлена, што без пасьбы на выпасах, без зялёнай падкормкі, без прагулак зімой і без максымальнага знаходжаньня ўлетку на сьвежым паветры нельга гадаваць сьвіней.

Што трэба ведаць і зрабіць для таго, каб ў сёлетнюю веснавую пасеўкампанію забясьпечыць сьвіней пашаю на ўсё лета.

Зялёная паша—самы танны спосаб хутка гадаваць сьвіней усіх узростаў. Вядома, і ў час пасьбы трэба будзе падкармліваць сьвіней збожжавымі кармамі. Самы лепшы від пашы гэта: канюшына, люцэрна, трава і з злакавай мяшанкай, як цімафейка, кастры, рэйсграсы. Але гэтыя пашы сёлета для ўсіх сьвіней ня хопіць і яе трэба пакінуць для кныроў і матак з парасятамі.

Недахоп канюшынай пашы трэба замяніць у раньнюю вясну азімым жытам і сувадольнай альбо іншай сенажацьцю. Крыху пазьней прыйдзецца пасьціць сьвіней па зімовым жыце, якое пасеяна раньняй вясной. Для другой паловы лета трэба высеяць падрыхтаваць пасевам у радзіма насевы (вамяж родаў) ярвых культур: турнэпс, сэразэлі, моркву, радыскі, бручкі на добра заправленых глебах. Таксама прыдзецца зрабіць пажніўны пасеў на жытнім іржышчы: турнэпсу, віка-аўсяной і аўсяна-ячменнай мешанкі. Самай позьняй пашай будзе ўбранае поле з пад усіх відаў культур і асабліва корня-клубняплодаў.

Усё-ж такі гэта не вырашае пытаньня. Прыдзецца пасеяць адпаведную плошчу віка-аўсянай, аўсяна-ячменнай мешанкі і ўрэшце, ячменем, альбо аўсом спэцыяльна для зялёнай падкормкі сьвіней.

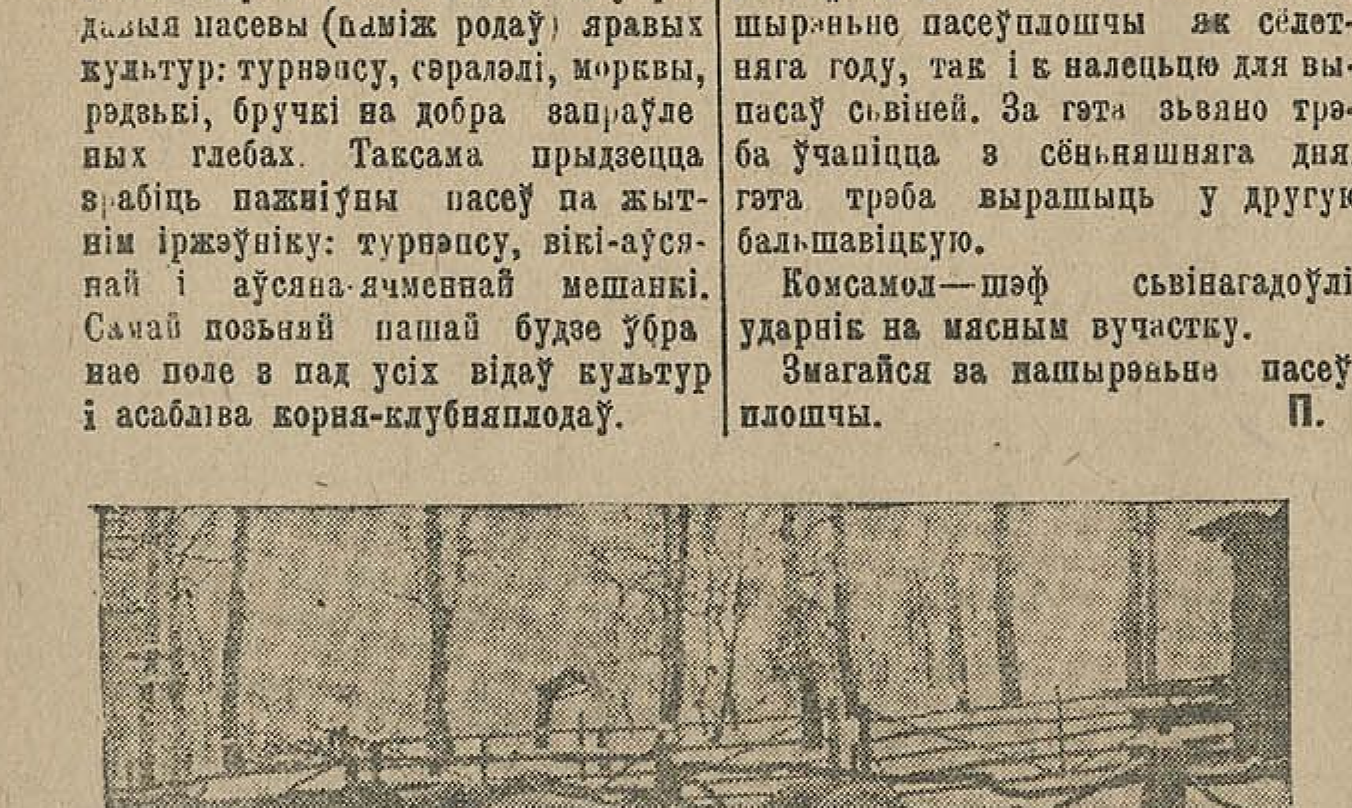
Гэтыя культуры лепш скармліваць сьвіням скошанымі, але адпаведна паваліччыць прагулкі сьвіней, ці, інакш кажучы, пасьціць сьвіней пасьля падкормкі па скошаным полі. Добра будзе таксама скармліваць кошаную траву і зялёнае маладое жыта. Задаваць зялёны корм прыдзецца разам з збожжавымі, перазаўшы яго на саламарэзцы. Але трэба зарубіць сабе на носе, што ўсё-ж такі самай лепшай, найбольш рэальнай асноўнай пашай будзе канюшынная, люцэрнавая і з траў—злакавая паша, без ніякай падкоскі зяляніны, дзе сьвіньні траву касіць будуць сваімі зубамі і нагамі. На гэта трэба браць упор, трэба мобілізаваць усе магчымасьці і сродкі, каб зрабіць максымальны пасеў сёлета канюшыны, каб на лета мы не апынуліся ў сёлетнім гадоўніцтве, каб к насеецца задасьпечылі усіх сьвіней пашаю.

Трэба зараз-жа стварыць насенныя фонды, каб забясьпечыць пашырыньне пасеўплошчы ж сёлетняга году, так і на наступны для высеву сьвіней. За гэта зьвяно трэба ўчапіцца з сёньняшняга дня, трэба вырашаць у другую бальшавіцкую.

Комсамол—шэф сьвінагадоўлі, ударнік на мясным вучастку.

Змагайся за пашырэньне пасеўплошчы.

П.

Адказны рэдактар МІХ. ПЛАТА[illegible]

Галоўлітбел № 599